Gemeente Assen

# Raadsvoorstel

| | |
|---|---|
| **Onderwerp** | **Jaarstukken 2020 en ontwerpbegrotingen 2022 gemeenschappelijke regelingen GGD Drenthe, GKB, WPDA en Publiek Vervoer** |
| Kenmerk | |
| Datum verzending | dinsdag 18 mei 2021 |
| Besluitvormende raad | donderdag 17 juni 2021 |
| Consulterende raad | |
| Namens | College van burgemeester en wethouders van gemeente Assen<br>de heer M.L.J. Out, burgemeester<br>de heer T. Dijkstra, secretaris |

## Beslispunten

**Inzake GGD:**

1 Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2022 van GGD Drenthe.

**Inzake GKB:**

2 Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2022 van Gemeentelijke Krediet Bank (GKB).

**Inzake WPDA:**

3 Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2022 van Werkplein Drentsche Aa (WPDA).

**Inzake Publiek Vervoer:**

4 Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2022 van Publiek Vervoer.

## 1 Inleiding

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de ontwerpbegroting voor het volgende jaar voorgelegd aan de gemeenteraden waarbij zij, binnen 8 weken, een zienswijze naar voren kunnen brengen. De zienswijze wordt met de ontwerpbegroting voorgelegd aan het Algemeen Bestuur dat de begroting vaststelt. Voor 1 augustus moet het Dagelijks Bestuur de begroting aan Gedeputeerde Staten zenden.

De jaarstukken worden ook jaarlijks aangeboden aan de gemeenteraden. De jaarrekening moet door het Dagelijks Bestuur voor 15 juli aan Gedeputeerde Staten worden verzonden. Het is gebruikelijk om de ontwerpbegroting gelijktijdig met de jaarstukken in te dienen.

# 2 Beoogd effect

De begrotingen worden toegezonden aan de colleges en gemeenteraden van de deelnemende gemeenten met het verzoek om een zienswijze in te dienen. Op 17 juni 2021 zijn de ontwerpbegrotingen van GGD Drenthe, GKB, WPDA en publiek Vervoer geagendeerd door de raad om te bespreken. Met dit voorstel worden de collegeadviezen aan de gemeenteraad met betrekking tot de ontwerpbegrotingen voor 2022 vastgesteld.

# 3 Argumenten

## 3.1 GGD Drenthe

De gemeenten zijn op basis van de WPG verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken voor de publieke gezondheidszorg. Ook staat in deze wet dat gemeenten wettelijk verplicht zijn een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden voor de uitvoering van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg. De GGD houdt zich onder andere bezig met het opsporen en bestrijden van gezondheidsrisico's, met een gezonde en veilige omgeving en met een gezonde leefstijl.

De colleges van alle gemeenten in Drenthe nemen deel aan en hebben een financieel en bestuurlijk belang in de GR GGD. Voor de volledige tekst van de gemeenschappelijke regeling zie https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-1686.html

GGD Drenthe heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de aan deze regeling deelnemende gemeenten.

GGD Drenthe bevordert individueel en collectief gezond gedrag; beschermt tegen bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting; bewaakt de volksgezondheid door gezondheidsrisico’s en onveiligheid te signaleren en inzichten hierover actief te communiceren.

De colleges dragen aan GGD Drenthe de uitvoering op van de gemeentelijke taken die worden genoemd in de Wet publieke gezondheid en van de toezichtstaken die worden genoemd in artikel 61 van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. Daarnaast voert GGD Drenthe die taken uit die door het Rijk aan de GGD worden opgedragen. Conform artikel 4 van de Wet op de lijkbezorging wordt aan het Algemeen Bestuur overgedragen het verschaffen van de mogelijkheid tot het doen schouwen van lijken.

Veilig Thuis is een wettelijke taak die we bij de GGD hebben belegd als additionele taak, samen met de andere Drentse gemeenten.

**Jaarstukken 2020**

De beoordeling van de jaarstukken geeft het volgende beeld: hoge bijzondere baten en lasten, bijzondere incidentele balansposten (hoge korte lopende schulden en vorderingen op het Rijk) en geen bijzonderheden in de financiële resultaten op de gewone bedrijfsvoering.

Alle meerkosten die de GGD maakt voor de bestrijding van COVID-19 en wegvallende opbrengsten komen in aanmerking voor een vergoeding van het ministerie. Voor de GGD Drenthe betekent dit dat er sprake is van een volledige schadeloosstelling. Niet bestede middelen als gevolg van de COVID-19 crisis zijn in overeenstemming met de gemaakte bestuurlijke afspraken verrekend met de bijdrage van het ministerie van VWS.

De stand van de algemene en risicoreserve bedraagt per 31 december 2020 € 1.791.568.

Dit is voldoende om de risico’s uit de paragraaf weerstandsvermogen op te vangen.

De financiële kengetallen zijn ‘gezond’, de solvabiliteit is wel gedaald, maar dit is een tijdelijke situatie tot het Rijk de meerkosten COVID-19 heeft vergoed.

GGD heeft een positief jaarrekeningresultaat. De lasten zijn € 335.000 lager dan de baten (er was een voordeel van € 225.000 begroot). Het voordeel is gerealiseerd op onderdeel ‘additioneel’.

**Ontwerpbegroting 2022**

**Organisatieontwikkeling**

GGD Drenthe ziet de vraag naar een verdere digitalisering van het aanbod toenemen. Voorbeelden hiervan zijn meer gebruik maken van eigentijdse mogelijkheden zoals chatfuncties, online vragenlijsten, consultatiebureau-afspraken zelf inplannen. Daarnaast wil GGD Drenthe mede op vraag van de gemeenten de data-analyse verder verfijnen. In nauwe samenhang met partners wil GGD Drenthe inzetten op het beter benutten van de eigen data, data van partners en openbare data, zodat zij aan de (veranderende) informatiebehoefte van gemeenten kan blijven voldoen. Voor deze ontwikkeling zijn investeringen nodig in zowel kennis en vaardigheden als techniek. Hiertoe is incidentieel een post opgenomen in de begroting voor 2022. Een toevoeging van het budget voor 2023 en verder zal opnieuw aan de orde komen in de kaderbrief voor 2023. Vooruitlopend daarop zal de organisatieontwikkeling opnieuw in het algemeen bestuur aan de orde worden gesteld.

Als gemeente onderschrijven we het belang van de inzet op gezonde leefstijl, de gezamenlijke aanpak hiervan in Drenthe en de wijze waarop de werkzaamheden van de gezondheidsbevorderaars en epidemiologen hier steeds beter op zijn ingericht. Ook t.a.v. het leveren van gezondheidsgegevens op wijkniveau.

Voor de begroting van Assen is geen extra bedrag nodig voor 2022. We kunnen de stijging van de gemeentelijke bijdrage bekostigen uit de huidige budgetten voor de algemene bijdrage GGD en de bijdrage voor Veilig Thuis Drenthe. Ook het huidige meerjarenperspectief past binnen de meerjarenbegroting van onze gemeente.

De belangrijkste financiële wijzigingen, ten opzichte van de begroting 2021, zijn besloten bij het vaststellen van de kaderbrief:

- de indexering van 2,18% voor loon- en prijscompensatie, waardoor de begroting uitzet met € 500.000;
- het instellen van een budget voor organisatieontwikkeling van € 130.000;
- het Rijksvaccinatieprogramma is aangepast voor HPV jongens en inhaalmogelijkheid voor 18 - 26 jarigen waardoor de kosten toenemen met € 80.000;
- verschuiving van taken op het gebied van PSHOR van de Veiligheidsregio naar de GHOR voor een bedrag van € 50.000.

Daarbij is deze passage evident:

Het zal niet verbazen dat in het licht van het voorgaande het opstellen van een begroting voor 2022 een hachelijke onderneming is. Er zijn vele onzekerheden die mogelijk impact gaan hebben op hoe 2022 voor GGD Drenthe zal verlopen.

Gevolgen voor Assen samengevat:

| | Realisatie Assen 2020 | Begroting Assen 2021 | Begroting GGD 2022 |
|---|---|---|---|

| | | | |
|---|---|---|---|
| overige programma's | | | 725.597 |
| huisvesting | | | 72.847 |
| VTD | | 828.402 | 847.659 |
| basisbijdrage | | 2.651.000 | 1.932.689 |
| Totaal | | 3.479.402 | **3.578.792** |
| Verschil: | | | 99.390 |

Met inachtneming van het hierbovenstaande en rekeninghoudend met de onzekerheid die de Covid-19 crisis op de bedrijfsvoering van GGD heeft, is de conclusie dat het niet nodig is om een zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting voor 2022 van GGD in te dienen.

## 3.2 GKB

**Jaarstukken 2020**

Het bestuur van GKB heeft eind 2017 besloten tot een nieuwe strategische koers voor 2018-2021 onder de titel " Terug naar de kern ". Deze koers kenmerkt zich door drie doelstellingen.
1. Tweedelijns organisatie, specialist (transformatie sociaal domein).
2. Financieel gezond.
3. Geleidelijke afbouw DVO-gemeenten.

In 2020 is de beleidsvisie 2018-2021 "Terug naar de kern" verder uitgevoerd. De GKB is begonnen met het afbouwen van DVO-gemeenten in 2018 en herpositioneerde zich in de tweede lijn. De impact van de afbouw is goed merkbaar doordat een aantal contracten gelijktijdig afliepen. De afname van de dienstverlening aan de GR-gemeenten, samen met de afbouw van de DVO-gemeenten, zorgden voor een sterkere afname van diensten van de GKB dan begroot.
Omdat de afbouw van dienstverlening gepaard gaat met afbouw van personeel, is in deze jaarrekening een voorziening opgenomen voor de frictiekosten die daarmee gepaard gaan. Het bestuur is bezig met een evaluatie van de huidige strategische koers en een verkenning voor een visie 2022 en verder.

**Financieel**

Uit de jaarrekening blijkt dat de exploitatie over 2020 met een negatief saldo van € 1.160.550 is afgesloten. Ten opzichte van de begroting (resultaat € 6.275 positief) zijn de belangrijkste oorzaken:

- frictiekosten als gevolg van afbouw van het personeelsbestand. Noodzakelijk geworden om de personeelskosten in verhouding te kunnen brengen met de verminderde opbrengsten (lagere instroom en afscheid DVO-gemeenten) en het op 1 lijn te krijgen met de begrote personeelskosten 2020/2021. De opgave van de GKB was om het personeelsbestand met ca. 15 fte te laten krimpen. Deze krimp is in 2020 deels gerealiseerd via natuurlijk verloop en zal voor het resterende deel in 2021 gepaard gaan met transitievergoedingen vanuit de in 2020 hiervoor gevormde frictiekostenvoorziening. In de jaarrekening 2020 is de hoogte van de voorziening vastgesteld op € 525.000. Daarnaast is een reserve mobiliteit ingesteld van € 100.000. Deze reserve kan in 2021 aangewend worden om verdere mobiliteit te stimuleren en daarmee de frictiekosten zo laag mogelijk te houden. In totaal is hiermee € 625.000 ten laste van het resultaat 2020 gebracht;
- lagere baten door minder afname van schuldhulpverlening door gemeenten à € 279.000. Er is een forse daling in de baten voor schuldhulpverlening ten opzichte van 2019. Dit heeft enerzijds te maken met het afstoten van DVO-gemeenten, in 2020 is afscheid genomen van gemeente Hardenberg en van gemeente Noordoostpolder. Anderzijds heeft deze forse daling te maken met het stagneren van de instroom tijdens de coronacrisis;

- hogere personeelskosten á € 500.000. De personeelskosten zijn fors lager dan in 2019, maar hoger dan begroot, dit heeft meerdere oorzaken:
  - ten tijde van het opstellen van de begroting waren de cao-effecten van 2019 nog onvoldoende bekend en meegenomen en waren de personeelskosten daardoor € 170.000 te laag geraamd;
  - tegenover de extra omzet voor beschermingsbewind en de bemiddelingskosten staat ook (extra) formatie, circa € 180.000;
  - een onderdeel van het financieel gezond maken van de GKB vormt het terugdringen van de overhead. Als gevolg hiervan zijn enkele medewerkers boventallig verklaard. De kosten hiervan worden verantwoord onder de personeelskosten (€ 102.000), hier staat echter een reserve tegenover;
  - er is een nabetaling loonheffing van € 50.000 opgenomen als gevolg van de coronapandemie. Dit heeft te maken met de fiscale uitruil van woon-/werkverkeer die is gewijzigd door het vele thuiswerken;
- de extra ICT-kosten (€ 200.000) komen voort uit het implementeren van het nieuwe systeem. Hier staat deels een onttrekking uit de reserve tegenover.

Gemeentelijke bijdrage 2020

Jaarlijks wordt er met de GKB een uitvoeringsovereenkomst gesloten waarin aangegeven wordt welke diensten worden afgenomen tegen welke prijs. Daarnaast wordt een schatting gemaakt van de te verwachten aantallen. De uiteindelijke verrekening geschiedt op basis van facturen voor daadwerkelijk geleverde diensten. De kosten voor afgenomen dienstverlening van de GKB in 2020 bedroegen € 1.055.000. In de gemeentelijke begroting is voor 2020 € 1.268.000 opgenomen voor schuldhulpverlening GKB. Het verschil (voordeel) van € 213.000 kan verklaard worden door een lagere instroom bij de GKB, deels veroorzaakt door de coronapandemie en deels door het opvangen in de 1e lijn van hulpvragen door de financieel regisseurs in dienst bij de gemeente Assen.

Het aandeel van de gemeente Assen (43%) als eigenaar in het tekort van de GKB bedroeg € 503.000. Tezamen met de lagere uitgaven aan de dienstverlening betekent dit per saldo ten opzichte van de begroting van de gemeente Assen een nadelig resultaat op schuldhulpverlening GKB van € 290.000.

Daarnaast is € 15.000 betaald (€ 10.000 begroot) voor niet inbare door de GKB aan inwoners verstrekte kredieten. De gemeente Assen staat hiervoor garant.

**Governance**

De jaarrekening over 2020 heeft een goedkeurend accountantsverklaring. De jaarrekening is conform de daaraan gestelde eisen tot stand gekomen en geeft een transparant beeld van de GKB.

**Ontwerpbegroting 2022**

Uit de evaluatie van de strategische herijking 2018-2021 kwam naar voren dat de ingrijpende verandering in de dienstverlening van 2017 niet heeft geleid tot meer financiële stabiliteit, rust binnen de GR en grip op de DVO-gemeenten. Het resultaat voor 2020 en de begroting voor 2021 bevestigen dit beeld.

Om de juiste strategische koers te kunnen bepalen heeft het Dagelijks Bestuur van de GKB in januari 2021 een externe adviseur de opdracht gegeven een verkenning uit te voeren naar twee toekomstscenario's. Inmiddels is dat onderzoek afgerond en heeft het DB besloten om de aanbevelingen uit het onderzoek

over te nemen. Dat betekent dat verdiepend onderzoek wordt gedaan naar een aantal scenario's. Het bestuur van de GKB heeft een nieuwe opdracht verstrekt aan de externe adviseur om zelfstandig de verkenning met een derde partij uit te voeren.

Het is de verwachting dat de definitieve uitwerking van de scenario's in het derde kwartaal 2021 opgeleverd kunnen worden met een advies aan het Dagelijks Bestuur van de GKB. Besluitvorming in het Algemeen Bestuur van de GKB, de colleges en eventueel de raden wordt voorzien in het begin van het vierde kwartaal 2021.

Coronapandemie
De instroom van nieuwe aanmeldingen is onzeker. Door de pandemie is tot op heden vooral de instroom van nieuwe aanmeldingen achtergebleven bij de verwachtingen. Het is uiterst onzeker wanneer en in welke mate de instroom van nieuwe aanmeldingen zich zal herstellen of wellicht als gevolg van de crisis zal toenemen. De begroting 2022 gaat daarom uit van een lagere instroom tijdens de pandemie.

DVO-gemeenten
In de loop van 2021 zullen acht DVO-gemeenten moeten besluiten of zij gebruik willen maken van de mogelijkheid tot verlenging van de overeenkomst met de GKB. In de begroting 2022 is op basis van de lopende gesprekken met de DVO-gemeenten een voorzichtige inschatting gemaakt van de uiteindelijke keuzes van deze acht gemeenten. Daarnaast loopt de caseload in de gemeenten waarmee de GKB tot voor kort een DVO had afgesloten steeds verder terug.

Tarieven
De tarieven voor de diensten van de GKB worden mede vastgesteld op basis van indexering. In deze begroting is uitgegaan van een algemene prijsindexering van 3%. De tarieven voor bewindvoering worden via een ministeriële regeling jaarlijkse vastgesteld, inclusief de indexering voor het komende jaar. De ministeriële regeling is bij het opstellen van deze begroting nog niet bekend, in deze begroting is uitgegaan van een indexering van de tarieven 2021 met 1%. Dit is in lijn met de indexeringen in de afgelopen twee jaar.

**Financieel**

De begroting 2022 is opgesteld met de kennis van nu, going-concern. Het resultaat 2022 is geraamd op € 52.000 positief. In de meerjarenraming 2023-2025 is telkens sprake van een positief resultaat, de opbrengsten zijn per jaar geïndexeerd t.o.v. het niveau van 2022. Onzeker is nog of en in hoeverre de momenteel lopende strategische herijking van invloed gaat zijn op 2022 en de jaren daarna.

Risico's in de begroting van de GKB

Dienstverleningsovereenkomsten:
Voor acht gemeenten is 2021 het laatste contractjaar. Een aantal zal afscheid nemen van de GKB, een aantal zal verlengen. Risico is dat het aantal afvallers hoger zal zijn dan nu ingeschat.

Coronapandemie:
Tot op heden heeft de coronapandemie geleid tot een lagere instroom van cliënten. De aanvankelijk verwachte verhoogde vraag naar schuldhulpverlening is uitgebleven. De begroting 2022 is daarom ook uitgegaan van de huidige werkelijkheid. Niet ondenkbeeldig is dat toch na verloop van tijd de aanvragen zullen gaan stijgen. Dit is niet direct een risico maar wel een onzekere factor met het oog op de begroting 2022-2025.

Aanmeldingen:
De GKB is goed gepositioneerd als met name tweedelijnsorganisatie. De eerstelijns hulpverlening is sinds eind 2019 nadrukkelijker bij de gemeente Assen zelf georganiseerd d.m.v. de financieel regisseurs. Zolang deze constructie loopt (het is nog een pilot) zal dit voor de GKB een blijvend lagere instroom betekenen.

Personeelskosten:
Het resultaat van 2022 is begroot met daarbij de aanname dat de personeelskosten in 2022 op het gewenste niveau zijn gebracht. Om dit te bewerkstelligen is wel een nieuwe frictievoorziening van naar schatting € 600.000 noodzakelijk, die dan in 2021 gevormd zal moeten worden. Besluitvorming rondom deze frictievoorziening zal van invloed zijn op de realisatiecijfers 2022.

Met in achtneming van het hierbovenstaande en rekeninghoudend met de onzekerheid, die de nieuwe koers en de verkenning met een derde partij heeft voor GKB, adviseren wij geen zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting van GKB voor 2022 in te dienen.

## 3.3 WPDA

**Jaarstukken 2020**

WPDA is een uitvoeringsorganisatie van drie gemeenten. Deze gemeenten stellen vast binnen welke kaders WPDA het werk moet uitvoeren en welke doelen moet behalen. Dit is opgenomen in een prestatieovereenkomst.

Van de tien gemaakte prestatieafspraken voor 2020 zijn er vier niet gerealiseerd. De voornaamste oorzaak hiervan ligt in alle gevallen in de gevolgen van de coronacrisis. Hierdoor was het moeilijker om mensen uit het doelgroepenregister op een afspraakbaan te plaatsen, om mensen met een Sw-indicatie te detacheren of begeleid werken aan te bieden en om mensen fysiek te benaderen om gebruik te maken van de Voorzieningenwijzer.

Aantal uitkeringen

Na de uitbraak van corona heeft WPDA zich direct voorbereid op een toename van het aantal bijstandsaanvragen. Na een flinke toename in met name maart en april stabiliseerde het aantal nieuwe bijstandsaanvragen. Vanaf september is het bijstandsvolume gedaald naar het niveau van voor de crisis.

TOZO

Voor ondernemers was 2020 een heel zwaar jaar. Gelukkig zijn er vanuit het Rijk diverse steunmaatregelen getroffen, waaronder de Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandig Ondernemers (TOZO). Dit was voor WPDA een compleet nieuwe regeling en daarmee kreeg het een nieuwe doelgroep in huis. WPDA heeft de regeling voortvarend ingevoerd en op een slimme, snelle en simpele manier veel ondernemers van een inkomen of een extra kapitaal voorzien om dit voor hen financieel moeilijke jaar door te komen. Daarnaast zijn er aangepaste aflossingsregelingen getroffen met ondernemers met een afbetalingsverplichting aan WPDA die het financieel moeilijk hadden. Dit in lijn met de tien Drentse maatregelen voor ondernemers in financiële nood.

Reintegratietrajecten

Vanwege de Coronamaatregelen zijn in 2020 veel reintegratietrajecten voor langere tijd stil komen te liggen. Daar waar mogelijk zijn, in samenwerking met werkgevers en andere partners, online trainingen en cursussen gedigitaliseerd. Dit was niet mogelijk voor alle projecten. Hierdoor zijn de uitgaven in 2020 lager uitgevallen dan begroot.

Transformatiefase

In de transformatiefase waarin WPDA zich bevindt zijn, ondanks de uitdagingen die Corona heeft gebracht, toch stappen gezet. De transformatiefase is de laatste fase van de samenvoeging uit 2019 tussen WPDA en Alescon-Noord. Het bouwprogramma van iWerk is in volle gang. iWerk ontwikkelt zich door naar de plek waar inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt zich kunnen ontwikkelen om de stap naar betaald werk te kunnen maken. Ook de manier van sturen op de te behalen resultaten is gelijk getrokken aan de andere bedrijfsonderdelen van WPDA.
Er is een mooie aansluiting gemaakt met de 'route onderwijs' en 'route werk', zodat bijstandscliënten zich binnen iWerk kunnen ontwikkelen richting de arbeidsmarkt.

**Financieel**

In totaal is de bijdrage van de drie gemeenten € 3,5 miljoen lager dan begroot, met beknopt de volgende belangrijkste oorzaken.

Uitkeringen Participatiewet

Uitkeringslasten zijn € 687.000 hoger, bestaande uit reguliere prijsindexeringen uitkeringen, verminderde inkomsten (en dus verrekeningen) uit parttime arbeid door corona (meer uitgaven) en anderzijds een iets lager volume en minder verstrekkingen incidentele loonkostensubsidies (minder uitgaven). Het definitief budget voor de Uitkeringen Participatiewet valt € 162.000 hoger uit. Per saldo is sprake van een stijging van de gemeentelijke bijdragen t.o.v. begroot met € 524.000 tot € 670.000.

Loonkosten en Rijksbijdrage SW

Rijksbaten zijn € 1,1 miljoen hoger dan begroot. Daartegenover staan € 200.000 lagere lasten door met name een lager gemiddeld aantal Aja (arbeidsjaren) dan begroot. De gemeentelijke bijdrage valt daarmee in totaal € 1,3 miljoen lager uit (en daalt daarmee van een begrote € 2,6 miljoen naar € 1,3 miljoen).

Brutomarge & detacheringen

Door de coronacrisis is sprake van een lagere brutomarge en minder detacheringsopbrengsten van € 500.000. Anderzijds is er door het Rijk compensatie voor Sw-bedrijven verstrekt van € 1.364.000, waarvan € 984.000 ten gunste van 2020 valt. De overige € 380.000 compensatiegelden zijn overgeheveld ter dekking van de omzetverliezen door corona in 2021. Om de brutomarge en detacheringsopbrengsten te kunnen vergelijken met de begroting moet de transitie van de BOR (Beheer Openbare Ruimte) naar de gemeenten in 2020 meegenomen worden. Het gaat om een verlaging van de detacheringsvergoedingen van € 1,5 miljoen. Deze transitie heeft kostenneutraal plaatsgevonden omdat daartegenover de bedrijfsvoeringkosten van de WPDA met € 1,5 miljoen zijn verminderd (wat leidt tot een lagere gemeentelijke bijdrage van € 1,5 miljoen). Resumé: van de € 1,0 miljoen minder opbrengst t.o.v. de begroting die gepresenteerd is in de jaarrekening van de WPDA, is € 1,5 miljoen minder opbrengst veroorzaakt door de overgang van de BOR en is sprake van € 0,5 miljoen meeropbrengst het voordeel wat is gerealiseerd op de ontvangen coronamiddelen.

Bijzondere bijstand en Minimabeleid

De uitgaven vallen € 695.000 lager uit als gevolg van de omzetting van en besparing op de vergoedingen voor de collectieve zorgverzekering en een lager beroep op de bijzondere bijstand en de meedoen-regelingen voor kinderen.

Reintegratiebudget

Vanwege de Coronamaatregelen zijn in 2020 veel reintegratietrajecten voor langere tijd stil komen te liggen. Daar waar mogelijk zijn in samenwerking met werkgevers en andere partners trainingen en cursussen gedigitaliseerd. Dit was niet mogelijk voor alle projecten. Dit heeft in 2020 geleid tot € 1,1 miljoen minder uitgaven dan begroot.

TOZO-regeling

Voor de TOZO-regeling geldt dat gemeenten volledig gecompenseerd worden voor alle rechtmatig verstrekte TOZO-uitkeringen levensonderhoud en kapitaal (bedrijfsleningen). In totaal zijn er 2.692 aanvragen levensonderhoud en 271 kredietaanvragen beoordeeld en is er voor een bedrag van € 10,1 miljoen respectievelijk € 2,0 miljoen aan ondersteuning verstrekt.

Op basis van het aantal genomen besluiten in het kader van de TOZO-regelingen is een bedrag van € 1,4 miljoen in de TOZO rijksmiddelen beschikbaar voor de bedrijfsvoering (uitvoeringskosten). Hiervan is ongeveer € 1,0 miljoen besteed dan wel als vooruit ontvangen bedragen op de balans geplaatst ten behoeve van de uitvoeringskosten in 2021. De overige € 391.000 is via het resultaat in 2020 teruggevloeid naar de gemeenten.

*Reserve/weerstandsvermogen*

WPDA is voor het weerstandsvermogen afhankelijk van de drie gemeenten. Een sluitende begroting betekent dat een tegenvaller die niet gecompenseerd kan worden door een incidentele meevaller, leidt tot een extra bijdrage van de gemeente.

*Gemeentelijke bijdrage Assen in jaarrekening WPDA*

## 3.10 Financieel – gemeente Assen

| Bedragen * € 1.000 | Inkomsten | Uitgaven | Bijdrage gemeente | Bijdrage begroting 2020 | Verschil Jaarrekening - Begroting | Incidentele coronamiddelen |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Uitkeringen Participatiewet | 28.961 | 30.458 | 1.497 | 463 | 1.034 | 0 |
| Loonkosten Wsw | 13.879 | 14.891 | 1.013 | 2.052 | -1.039 | 0 |
| Beschut werk | 404 | 703 | 299 | 173 | 126 | 0 |
| Brutomarge & detacheringen (Wsw en Beschut) | 4.458 | 228 | -4.230 | -4.899 | 669 | 775 |
| Bijzondere bijstand & minimabeleid | 3.282 | 3.282 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Re-integratiebudget | 1.703 | 965 | -739 | 0 | -739 | 0 |
| Bbz2004 | 18 | 221 | 202 | 50 | 152 | 0 |
| Organisatie (incl. BTW) | 1.298 | 12.157 | 10.859 | 12.752 | -1.893 | 0 |
| Tozo-regeling | 6.018 | 5.823 | -196 | 0 | -196 | 6.018 |
| | **60.021** | **68.726** | **8.705** | **10.591** | **-1.886** | **6.793** |
| *compensabele btw* | - | - | *507* | *631* | *-124* | - |

Financiële effecten van deze jaarrekening voor Assen.

De bijdrage van Assen in 2020 zoals hierboven gepresenteerd is bijna € 1,9 miljoen lager dan begroot. Dit voordeel is verwerkt in de jaarrekening van de gemeente Assen in het programma Werken, met uitzondering van de bijzondere bijstand en minimabeleid, dit is verwerkt in het programma Meedoen. Grosso modo is de bovenstaande analyse WPDA-breed ook van toepassing op het aandeel van Assen. Uitzondering vormt de bijdrage in de uitkeringen Participatiewet. In tegenstelling tot de buurgemeenten heeft Assen een BUIG tekort, de bijdrage van Assen is € 1,0 miljoen hoger uitgekomen dan begroot (was € 0,5 miljoen). Het totale BUIG tekort voor Assen bedraagt daarmee over 2020 € 1,5 miljoen.

**Governance**

De accountant heeft een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening over 2020 gegeven. De jaarrekening is conform de daaraan gestelde eisen tot stand gekomen en geeft een transparant beeld van de organisatie.

**Ontwerpbegroting 2022**

De begroting 2022 is gebaseerd op de kaderbrief 2022 van WPDA en de meest recente (financiële) ontwikkelingen. Het opstellen van de begroting valt midden in de coronacrisis. Hoe de wereld er na deze crisis uit zal zien en hoe groot de gevolgen voor WPDA zullen zijn is nog onzeker. De begroting 2021 is gebaseerd op de laatst bekende macro-economische verkenning en de rapportages van het CPB. In deze ramingen wordt nog gesproken over een groei van het aantal uitkeringsgerechtigden met 13%. Dit betekent dat een grotere groep inwoners een laag inkomen heeft en ook een beroep zal doen op andere inkomensvoorzieningen zoals de bijzondere bijstand en minimaregelingen. Ook hebben wij te maken met werkzoekenden die normaliter de bijstand al waren uitgestroomd. Hun reintegratietrajecten hebben achterstanden opgelopen die doorwerken in 2022.

Als deze ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat de begroting 2022 met veel onzekerheid is omgeven. De begroting is tot stand gekomen op basis van prognoses, aannames en ramingen waarvan de houdbaarheid zeker niet te garanderen is. Desondanks zijn de benoemde onzekerheden financieel zoveel mogelijk geconcretiseerd in deze begroting op basis van de meest actuele prognoses vanuit o.a. het Rijk en het CPB. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de oproep van de intergemeentelijke raadswerkgroep verbonden partijen en de zienswijze op de kaderbrief WPDA 2022.

In 2019 hebben de Drentsche Aa-gemeenten, samen met WPDA, gewerkt aan het opstellen van een nieuwe kadernota “Werk, Inkomen, Meedoen” die eind 2019 is vastgesteld door de gemeenteraden. Deze kadernota geeft richting voor WPDA en bevat daarnaast de globale doelstellingen voor de komende jaren. Per jaar worden deze doelstellingen verder geconcretiseerd in de prestatieovereenkomst. Zowel de beleidslijnen uit de kadernota als de bijbehorende prestatieovereenkomst zijn in de begroting verwerkt.

Belangrijkste aandachtspunten Begroting 2022

- In het laatste kwartaal van 2021 zal WPDA samen met de gemeenten de prestaties voor 2022 vaststellen.

- De stijging van 13% van het bijstandsvolume betekent voor Werkplein Drentsche Aa een toename van 400 uitkeringen ten opzichte van 2020. Deze stijging is fors en kan niet opgevangen worden met de reguliere formatie. Hiervoor is inzet van ca. 8 fte begroot.

- Daarnaast bevindt de transformatiefase van de organisatie zich in 2022 in de laatste fase. Om invulling te geven aan deze transformatie zullen (incidentele) kosten gemaakt worden.

**Financieel**

Uitkeringen Participatiewet

Het aantal bijstandsuitkeringen stijgt conform raming van het CPB met 13% (van 2020 naar 2022). Daarmee zal naar verwachting het aantal uitkeringen 395 hoger uitkomen ten opzichte van 2020 (328 ten opzichte van de begroting 2021). Voor de raming van de lasten Uitkeringen Participatiewet is uitgegaan van deze begrote aantallen vermenigvuldigd met de uitkeringsprijs (realisatie 2020). Daarnaast stijgen de uitgaven aan structurele loonkostensubsidie als gevolg van de toename van de doelgroepen. Bij de incidentele loonkostensubsidie is uitgegaan van de bedragen conform de bezuinigingsmaatregelen van de gemeenten. Verder is uitgegaan van een gelijkblijvend debiteurenniveau (realisatie 2020). Aan de batenkant is de meerjarenraming van het macrobudget de basis, waar tevens rekening is gehouden met extra middelen als gevolg van de coronacrisis. Het geraamde budget voor WPDA is gebaseerd op de huidige aandelen van de gemeenten in het macrobudget.

Bijzondere bijstand & Minimabeleid

Dit betreft een open-einde-regeling waarbij de inkomsten gelijk zijn aan de uitgaven. In de raming van de bijzondere bijstand en de collectieve zorgverzekering wordt uitgegaan van een gelijke stijging als in ons bijstandsvolume. Dit betekent dat de raming van het CPB hiervoor leidend is en dat een groei geraamd wordt van ruim 13% ten opzichte van de realisatie 2020. In lijn hiermee wordt een toename geraamd van de Meedoenregeling kinderen.

Reintegratiebudget

De totale uitgaven in het reintegratiebudget vallen ongeveer € 1,0 miljoen hoger uit dan de begroting 2021, door de intensivering als gevolg van de coronapandemie. Het Rijk stelt hiervoor ook in 2022 incidentele extra middelen tegenover van ongeveer € 1,0 miljoen voor de Drentsche Aa-gemeenten. Daarnaast neemt het budget jaarlijks toe vanwege de stijging van de doelgroep Baanafspraakbaan en Beschut werk. Uitgangspunt is zoals altijd dat de rijksmiddelen voor reintegratie als uitgavenplafond dienen. Voor de lasten is uitgegaan van een stijging van de lasten voor begeleiding vanwege een stijging van het bijstandsvolume, een inhaalslag op reintegratietrajecten voor het huidige bestand en extra inzet op toeleiding en begeleiding vanwege de complexiteit van de doelgroep (met en zonder indicatie).

Organisatie (incl. btw)

De bedrijfsvoeringskosten (personeel en overige kosten) zijn gebaseerd op reeds bekende ontwikkelingen. Zo is er sprake van autonome ontwikkelingen (€ 515.000) op het gebied van loon- en prijsindexaties conform begrotingsrichtlijnen Assen, is de uitwerking van bestaand beleid (€ 170.000) financieel meegenomen in de begroting en is er formatief rekening gehouden met de toename van bijna 400 uitkeringsgerechtigden (€ 640.000).

Tot slot is er een transformatiebudget opgenomen (€ 250.000) t.b.v. de transformatie van de organisatie. Voor de verdeling van de bijdrage op de bedrijfsvoering over de drie gemeenten hanteren wij een verdeelsleutel. De systematiek voor deze verdeelsleutel is met ingang van het begrotingsjaar 2021 herijkt. Hierop is reeds door het DB besloten, het voorstel ligt nu voor aan het AB. In deze begroting is rekening gehouden met deze nieuwe systematiek. De verdeelpercentages, waarmee in deze begroting is gerekend, zijn als volgt: Aa en Hunze 12,13%, Assen 73,68%, Tynaarlo 14,19%

*Gemeentelijke bijdrage*

De gemeentelijke bijdrage voor 2022 is begroot op € 16.674 miljoen (excl. BTW). Met ingang van de begroting 2022 gaat er in de WPDA verslaglegging met een herdefiniëring van het begrip “bijdrage” gewerkt worden, zodat deze beter aansluit bij de gemeentelijke systematiek. Hierdoor is eenmalig een “sprong” gemaakt van 2021 naar 2022. Om tot dit eenduidiger beeld te komen worden de bijdragen vanuit de algemene uitkering voortaan aangemerkt als gemeentelijke bijdrage. De lasten voor het collectief groepsvervoer, bijzondere bijstand & minimabeleid en een deel van de lasten voor reintegratie zijn daarom vanaf de begroting 2022 opgenomen als gemeentelijke bijdrage.

De bijdrage voor 2022 en de jaren daarna is als volgt opgebouwd (afgezet tegen 2021, met daarin nog de bijdrage gepresenteerd volgens de “oude” definitie van de WPDA):

**Asser bijdrage aan WPDA, inclusief meerjarenraming**

| | 2021 (bijdrage lopende begrotingsjaar, eventueel bijgesteld) | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|---|---|---|---|---|---|
| Uitkeringen P-wet | € 1.683.000 | € 1.547.000 | € 1.476.000 | € 1.555.000 | € 1.837.000 |
| Bbz2004 | € 20.000 | € 64.000 | € 64.000 | € 64.000 | € 64.000 |
| Reintegratie | € - 86.000 | € 839.000 | € 205.000 | € 174.000 | € 131.000 |
| Bijzondere bijstand & minima | € 0 | € 3.377.000 | € 3.288.000 | € 3.224.000 | € 3.190.000 |
| Bedrijfsvoering | € 11.479.000 | € 12.873.000 | € 12.858.000 | € 13.031.000 | € 13.207.000 |
| Wsw | € 1.806.000 | € 865.000 | € 578.000 | € 304.000 | € -30.000 |
| Beschut Werk | € 314.000 | € 403.000 | € 445.000 | € 487.000 | € 529.000 |
| Brutomarge & Deta | € - 3.539.000 | € - 3.376.000 | € - 3.247.000 | € - 3.126.000 | € - 3.015.000 |
| **Totaal** | **€ 11.755.000*** | **€ 16.674.000** | **€ 15.749.000** | **€ 15.796.000** | **€ 15.998.000** |

*€ 11.755.000 is de bijdrage in de “oude” definitie van WPDA. In de Asser begroting 2021 is als bijdrage opgenomen € 17.259.000.

Verschil in gemeentelijke bijdrage tussen de begrotingen 2022 en 2021 op 3 hoofdthema’s:

1. Uitvoeringskosten
2. WSW
3. Participatiewet

| Onderwerp (programma) | € | Toelichting |
|---|---|---|
| 1. Effect toename bijstandsvolume als gevolg van coronacrisis op de uitvoeringskosten | € 472.000 | CPB-raming een toename van 13% bijstandsvolume t.o.v. 2020. Kan niet worden opgevangen binnen de bestaande formatie. |
| 2. Verwachting lagere gemeentelijke bijdrage Wsw | € -940.000 | Rijksbijdrage per aja neemt toe (landelijk grotere daling volume dan verwacht). Negatief saldo van loonkosten en de Rijksbijdrage neemt daardoor af. |
| 3. Verwachting lagere gemeentelijke bijdrage Uitkeringen Participatiewet | € - 136.000 | Aandelen van de gemeenten in macrobudget zijn toegenomen. Anderzijds moet de toename in het bijstandsvolume wel door het Rijk gecompenseerd worden d.m.v. een hoger macrobudget. |

De nu voorliggende begroting  2022 van de WPDA is in lijn met het gemeentelijk begrotingskader voor 2022. Begroot door de WPDA is een bijdrage € 16.674.000. In de meerjarenbegroting van Assen is voor 2022 rekening gehouden met een bijdrage van € 16.981.000 en komt daarmee € 207.000 gunstiger uit.

*Meerjarenraming*

Er is een sluitende meerjarenraming. De lasten worden steeds met de deelnemende gemeenten verrekend, waardoor het resultaat altijd op € 0 uit komt. De meerjarenraming laat vanaf 2023 een stabiel patroon zien, maar is omkleed met de nodige risico's. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf in de begroting van WPDA. Wij adviseren u de meerjarenbegroting voor kennisgeving aan te nemen.

**Governance**

In 2021 is een nieuwe prestatieovereenkomst tussen WPDA en de gemeenten Assen, Aa en Hunze en Tynaarlo in werking getreden. Hierin is de actualisatie van de kadernota Participatiewet verwerkt.

**Samenvatting/Zienswijze**

WPDA voert haar taken uit binnen de beleidsmatige kaders die hiervoor zijn afgegeven.

De begrote gemeentelijke bijdrage aan WPDA in 2022 is toegelicht en in lijn met het gemeentelijke begrotingskader. Wij adviseren ten aanzien van de ontwerpbegroting van WPDA voor 2022 geen zienswijze in te dienen.

## 3.4 Publiek Vervoer

**Jaarstukken 2020**

Corona is van grote invloed geweest op de werkzaamheden van de organisatie Publiek Vervoer. Het aantal ritten in het Publiek Vervoer (Wmo- en Leerlingenvervoer) is met 80 tot 90% afgenomen. Veel aandacht is uitgegaan naar het in stand houden van de vervoerders en daarmee het vervoer. De extra kosten die gemaakt zijn in het kader van Corona hebben geen effect op de cijfers door de doorbelasting aan de deelnemers d.m.v. een verzamelfactuur. De bevoorschotting van de vervoerders staat niet in de jaarrekening van Publiek Vervoer maar is rechtstreeks door de gemeenten gedaan. Doordat de meeste aandacht uitging naar het beheersen van de effecten van de Coronamaatregelen kon er veel minder gewerkt worden aan de doorontwikkeling van het Publiek Vervoer.

De jaarrekening 2020 vertoont geen substantiële afwijkingen van de begroting voor 2020.

**Ontwerpbegroting 2022**

De omvang van de begroting Publiek Vervoer is relatief beperkt, rondom € 900.000. Dit past bij een uitvoeringsorganisatie zoals Publiek Vervoer is. In de begroting is geen sprake van (opvallende) kostenstijgingen behoudens een gehanteerde index van ruim 2%. Belangrijk aandachtspunt is het al dan niet verlengen van de bestaande vervoersovereenkomsten die op 31 juli 2022 afloopt. Zo niet, betekent dit dat 2022 nagenoeg volledig gericht is op een nieuwe aanbesteding.

Op basis van bovenstaande informatie adviseren wij geen zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting van Publiek Vervoer voor 2022 in te dienen.

## 4 Kanttekeningen
Geen.

## 5 Financiële toelichting
Zie onder kopje 3. Argumenten.

## 6 Communicatie, participatie
De gemeenschappelijke regelingen worden door de griffie geïnformeerd over het al dan niet indienen van een zienswijze door de gemeenteraad. Dit gebeurt n.a.v. de gemeenteraadsvergadering van 17 juni 2021.

## 7 Vervolg
1 Brief van de raad aan het bestuur van de gemeenschappelijke regelingen m.b.t. de zienswijze.
2 Vaststellen begroting 2022 door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regelingen.
3 Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening vóór 15 juli 2021 aan Gedeputeerde Staten.
4 Het dagelijks bestuur zendt de begroting vóór 1 augustus 2021 aan Gedeputeerde Staten.

## 8 Bijlagen
**GGD:**
1. Jaarstukken 2020 GGD Drenthe;
2. Ontwerpbegroting GGD Drenthe 2022;

**GKB:**
3. Jaarstukken 2020 GKB;
4. Ontwerpbegroting 2022 GKB;

**WPDA:**
5. Jaarstukken 2020 WPDA**;**
6. Ontwerpbegroting 2022 WPDA;

**Publiek Vervoer:**
7. Jaarstukken 2020 Publiek Vervoer;
8. Ontwerpbegroting 2022 Publiek Vervoer.

## De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 18 mei 2021.

## Besluit

1 Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2022 van GGD Drenthe.
2 Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2022 van Gemeentelijke Krediet Bank.
3 Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2022 van Werkplein Drentsche Aa.
4 Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2022 van Publiek Vervoer.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 17 juni 2021.

De raad voornoemd,

Voorzitter, M.L.J. Out

Griffier, J. de Jonge